www.dobsina.sk www.mestodobsina.sk ročník XVI. č. 7 - 8: júl - august 2023

DOBŠINSKÉ NOVINY

dvojmesačník obyvateľov
MESTA DOBŠINÁ

Posvätili nový kríž na Pingartoch

Kríž je oddávna hlavným symbolom kresťanstva a viery, ktorú predstavuje. K nemu sa modlia a utiekajú milióny ľudí na celom svete, či už v radostiach, alebo starostiach. Často sú budované na mnohých miestach rôzne kresťanské stavby, pri ktorých sa môžu pocestní zastaviť v akejkoľvek chvíli a uľaviť svojej duši. V peknom prírodnom prostredí okolia Dobšinej vzniklo takéto miesto vďaka miestnemu obyvateľovi, pánovi Emilovi Šmelkovi (76). V smere cez Dobšinský kopec, v časti Pingarty bol zhotovený nový kríž, ktorý má slúžiť všetkým, ktorí pôjdu okolo. V malebnom prostredí sa môže pri ňom zastaviť ktokoľvek a načerpať nové, najmä duchovné sily.

Pán Emil Šmelko v deň jeho posviacky uviedol: „Tento kríž som urobil ako veriaci katolík preto, lebo som videl viacero takýchto miest v horách, v prírode. Povedal som si, že sa ho tiež pokúsim vyrobiť, čo sa napokon podarilo. Tento kríž pripomína kresťanstvo, prírodu a všetko čo k životu potrebujeme. Je na nás, aby sme si to všetci vážili.“ Na samotnom kríži nájdeme dve tabuľky, z ktorých je na prvej uvedené: „Postoj si tu človeče milý, porozmýšľaj či ti je život milý. Popros Boha v tejto chvíli, aby si mal čistú dušu – čistú myseľ.“

Posviacku kríža na Pingartoch zrealizovali dňa 27.06.2023 evanjelický duchovný, Mgr. Radovan Gdovin, zborový farár, senior GES a katolícky duchovný, ThLic. Marek Sopko PhD. administrátor v Dobšinej. Obaja vo svojich príhovoroch pripomenuli význam kríža, jeho poslanie v dnešnom svete, ale najmä trvalý odkaz, ktorý symbolizuje. Drevený materiál na jeho výrobu dodal pán Igor Opremčák a na jeho zadnej strane nájdeme aj druhú ceduľku, ktorá hovorí: „Tento svätý kríž je symbolom kresťanstva, života, prírody a je predmetom úcty. Vážme si a ctime tieto hodnoty s pokorou.“

Text & foto: Juraj Karika

Tisícka študentov zasadla do školských lavíc

Základné a stredné školy po dvoch mesiacoch prázdnin otvorili svoje brány v pondelok 04. septembra 2023 a tým sa začal nový školský rok 2023/2024. V tomto školskom roku bude tieto školy navštevovať na celom Slovensku dovedna viac ako 720- tisíc žiakov. Do školských lavíc zasadne vyše 60-tisíc prvákov základných škôl. Všetci žiaci sa v tento deň vďaka priaznivému počasiu sústredili na nádvoriach svojich škôl, na ktorých zazneli slávnostné príhovory. V tomto duchu to prebiehalo aj v Dobšinej, kde žiakov privítali riaditelia a učiteľský zbor miestnych škôl, spolu so zástupcami mestskej samosprávy.

Najpočetnejšia Základná škola v Dobšinej svoje brány otvorila o 9-tej hodine. Po slávnostnom príhovore riaditeľa školy, Mgr. Ja-

pokračovanie str. 2

Voľby do NR SR v Dobšinej

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 204/2023 Z. z. vyhlásil voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a určil deň ich konania na sobotu 30. septembra 2023. Voľby sa konajú od 07.00 hod. do 22.00 hod. Prípravy na voľby sú v plnom prúde aj v Dobšinej, kde sa vo štvrtok 07. septembra 2023 v zasadacej miestnosti Mestského úradu, konalo prvé zasadnutie členov okrskových volebných komisií. Zúčastnení si po podpise prezenčnej listiny a zložení sľubu volili predsedov a podpredsedov jednotlivých komisií. Dovedna bolo zaregistrovaných 31 delegátov. Pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, konané dňa 30.09.2023 sú určené tieto volebné okrsky a volebné miestnosti v meste Dobšiná:

Volebný okrsok č. 1, volebná miestnosť: Kultúrny dom – herňa. Zapisovateľ: Mgr. Anna Wágnerová, Predseda komisie: Mgr. Monika Dúdorová (SNS), podpredseda komisie: Alena Nezbedová (Modrí, Most- Híd). Ulice: Lányi Huta, Záhradná, Partizánska, Lesná, Severná, Mierová, Hronská, Slnečná, Vyše mesta, Rybárska, Turecká, Cintorínska, Nová.

Volebný okrsok č. 2, volebná miestnosť: Kultúrny dom – divadelná sála I. Zapisovateľ: Mgr. Eva Valentková, predseda komisie: Veronika Cínová (KSS), podpredseda: Juraj Karika (Republika). Ulice: Jarková, Nám. Baníkov, Kúpeľná, Železničná, Mlynská, P. J. Šafárika, Skalná, Banská, Tri ruže, bez adresy.

Volebný okrsok č. 3, volebná miestnosť: Kultúrny dom – divadelná sála II. Zapisovateľ: Viera Kochanová, predseda komisie: Dušan Fajdek (SAS), podpredseda komisie: PaedDr. Silvia Krásna (Demokrati). Ulice: SNP, Zimná, Hnilecká, Vlčia dolina, Budovateľská, Dedičná ulica, Niže mesta.

Volič je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu. Ak bol voličovi na jeho žiadosť vydaný hlasovací preukaz, predloží spolu s občianskym preukazom hlasovací preukaz, ktorý mu okrsková volebná komisia odoberie. Volič, ktorý sa nemôže dostaviť do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať obec a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisiu o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky, a to len v územnom obvode volebného okrsku, pre ktorý bola okrsková volebná komisia zriadená. Viac sa dozviete na adrese: www.volbysr.sk

Sprac: J. Karika

Deti na radnici

Stalo sa už tradíciou, že študenti posledného 9. ročníka základnej školy a deti v poslednom ročníku materskej školy sú prijatí aj na radnici mesta Dobšiná.

Budúcich študentov stredných škôl a základných škôl dňa 28.06.2023 prijali zástupcovia Zboru pre občianske záležitosti, ktorý pôsobí pri Meste Dobšiná. Pri tejto príležitosti sa mladí ľudia, ktorým sa otvárajú nové študijné možnosti zapísali aj do pamätnej knihy.

Poďakovanie

Ďakujeme pánovi Romanovi Rochfalušimu za opravenú cestu na Lesnej ulici v Dobšinej. Tento náš mladý sused sám, zo svojej dobrej vôle opravil najhorší úsek našej cesty. Navozil materiál, uvalcoval ho a teraz máme cestu bez dier! Všetci susedia Vám za túto prácu ďakujeme.

Tisícka študentov zasadla...

dokončenie zo str. 1

roslava Hutníka a primátora mesta Dobšiná, Jána Slováka sa do svojich tried odobralo presne 659 žiakov z toho chlapcov 345 a 314 dievčat. Do lavíc v prvom ročníku tam zasadlo dovedna 122 prvákov v šiestich triedach. ZŠ v Dobšinej má v tomto školskom roku 31 tried z toho 17 na prvom stupni a 14 tried na druhom stupni.

Podobný priebeh malo otvorenie školského roka 2023/2024 aj na SOŠ techniky a služieb, ktorá je v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja (KSK), kde školu momentálne navštevuje 165 študentov v 7 triedach z toho sú 4 maturitné, jedna učebná a dve nižšieho odborného vzdelávania. Prvákov tam do lavíc zasadlo v tomto školskom roku 53.

Na Spojenej škole, Nová 803 Dobšiná v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK navštevuje školu 180 študentov v štyroch organizačných zložkách. V tomto školskom roku je otvorená na škole aj nová organizačná zložka s názvom Praktická škola, ktorá je prístupná pre všetkých bez vekového obmedzenia, ktorí neabsolvovali stredoškolské vzdelávanie. V Dobšinej sa do škôl pôsobiacich na jej území odobralo v novootvorenom školskom roku dovedna 1004 žiakov základných a stredných škôl.

Nezabúdajme však ani na tých najmenších, ktorí sa na povinnú školskú dochádzku iba pripravujú v dvoch materských školách na území nášho mesta. V materskej škole na Ul. SNP sa do štyroch tried odobralo 80 škôlkarov z toho 43 ich prekročilo predškolský prah prvýkrát. Na Materskej škole na Ul. P. J. Šafárika je rovnako v štyroch triedach 80 škôlkarov z toho 70 prípravkarov a 10 detí do 5 rokov. Všetkým študentom naša redakcia praje veľa úspechov počas celého školského roka.

Text & foto: Juraj Karika

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

júl 2023

03.07.2023 o 16:10 hod., oddelenie MsP prijalo oznámenie od občana mesta, že po Hronskej ulici sa voľne pohybuje pes. Šetrením hliadky MsP bolo zistené, že majiteľom uvedeného psa je občan mesta Dobšiná, ktorému ušiel cez nezabezpečenú vchodovú bránu a za priestupok mu bola uložená bloková pokuta.

11.07.2023 o 09:00 hod., oddelenie MsP prijalo oznámenie od pracovníčky mesta týkajúcej sa poškodenia rozvodnej elektrickej skrine na Dedičnej ulici v Dobšinej. Po preverení a vykonanom šetrení hliadkou MsP bolo zistené, že došlo k vonkajšiemu poškodeniu plastovej skrinky, čo bolo spôsobené maloletým chlapcom, ktorý hral v blízkosti skrine futbal. Maloletý páchateľ sa k priestupku poškodzovania majetku priznal a vec bola vzhľadom k veku páchateľa odložená.

14.07.2023 o 10:00 hod., pracovník kamerového systému zistil na Zimnej ulici dodávkové vozidlo z ktorého bol vykonávaný predaj. Zistený bol občan Poľska, ktorý predával tovar bez riadneho povolenia mesta a za priestupok mu bola uložená bloková pokuta.

14.07.2023 o 14:00 a 17:30 hod., hliadky MsP počas výkonu služby zistili na Ulici SNP priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, kde vodiči motorových vozidiel nerešpektovali dopravnú značku zákaz státia pred obchodnými prevádzkami. Vodičom boli uložené pokuty v blokovom konaní.

23.07.2023 o 17:30 hod., bolo hliadkou MsP na Zimnej ulici zistené porušenie dopravného značenia zákaz vjazdu, čím spáchal vodič priestupok, za ktorý mu bola uložená bloková pokuta.

30.07.2023 o 17:30 hod., oddelenie MsP prijalo oznámenie vo veci zabudnutých kľúčov od bytu a mobilného telefónu na Jarkovej ulici, ktoré následne ukradol neznámy páchateľ, ktorého sa do dnešného dňa neporadilo zistiť.

august 2023

12.08.2023 o 11:00 hod., hliadka počas výkonu služby na Zimnej ulici zistila voľný pohyb psa po verejnom priestranstve. Bol zistený majiteľ psa, ktorému za priestupok porušenia VZN mesta Dobšiná bola uložená bloková pokuta.

19.08.2023 o 23:30 hod., bolo kamerovým systémom zistené na Zimnej ulici požívanie alkoholického nápoja - vína maloletými osobami pred rodinným domom.

Zákonnému zástupcovi bola za priestupok uložená bloková pokuta. Vo veci oddelenie mestskej polície upovedomilo

Pripomenuli sme si **79. výročie SNP**

Dňa 28. augusta 2023 sme si slávnostne pripomenuli 79. výročie Slovenského národného povstania (SNP). Na Námestí troch ruží v Dobšinej, kde je postavený pamätník na najväčšiu hrdinskú odozvu Slovákov počas druhej svetovej vojny proti okupačným vojskám, ktorý bol odhalený z príležitosti 25. výročia SNP sa zišli občania mesta, zástupcovia samosprávy a členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB). O 14:00 hodine zaznela po položení vencov báseň a slávnostné príhovory. Prítomné zhromaždenie privítala za samosprávu mesta pani Alena Nezbedová, ktorá zakrátko udelila slovo pani Márii Novotnej, podpredsedníčke SZPB v Dobšinej.

Pani Novotná vo svojom príhovore priblížila historické súvislosti, ktoré sa stali počas SNP a vo vzťahu k nášmu mestu a medzi iným uviedla: „V dňoch povstania, sa aj obyvatelia nášho mesta aktívne zapojili do SNP. Už v prvých dňoch nastupovali do vojenských a partizánskych jednotiek, aby pomohli pri obrane slobodného územia. V boji za slobodu a pokojný život priamo v SNP, no i v ďalšom období oslobodzovacích bojov

padlo 13 občanov z Dobšinej. Patrí im naša úcta, no najmä vďaka.“ Tým, ktorí padli v oslobodzovacích bojoch, ale aj tým, ktorí sa vrátili z vojny s podlomeným zdravím a ďalej sa podieľali na živote boli v meste Dobšiná odhalené dva pamätníky (Pamätník padlých hrdinov na Ul. SNP a pamätník na Nám. Troch ruží) a štyri pamätné tabule (budova železničnej stanice, budova SOŠT – bývalé gymnázium, budova radnice mesta a budova pošty). Medzi hrdinov povstaleckých dní v Dobšinej nepochybne patrí Karol Adler, na ktorého si prítomní zaspomínali formou prezentácie jeho životopisu a hrdinských činov.

Po celý čas počas 79. výročia osláv držali pri pamätníku SNP stráž traja členovia baníckeho združenia Bratstvo – Brűderschaft. S programom vystúpil aj miestny spevokol Jednoty dôchodcov v Dobšinej, čo umocnilo slávnostnú atmosféru. V rokoch 1939 – 1945 okupanti odvliekli z územia Slovenska do koncentračných táborov viac ako 80 tisíc ľudí, z nich sa takmer 70 tisíc už nikdy k svojim blízkym nevrátilo. Obetiam najväčšej vojny, ktorá si dovedna vyžiadala podľa odhadov až 72 miliónov ľudských životov, obyvatelia pre tichú spomienku postavili pamätníky, ku ktorým každoročne kladieme kytice kvetov a vence vďaky tak, ako to robíme každoročne aj v Dobšinej. Ich obete sú pre nás mementom, aby sme nikdy nedopustili návrat hrôz vojny.

Text & foto: Juraj Karika

MESTSKÁ POLÍCIA INFORMUJE

pracovníkov sociálnej kurately.

20.08.2023 o 20:30 hod., hliadka mestskej polície počas hliadkovej činnosti zistila na Ul. SNP predaj cigariet mladistvej osobe. Majiteľovi prevádzky bola za priestupok uložená bloková pokuta.

24.08.2023 o 10:00 hod., hliadka mestskej polície počas hliadkovej činnosti zistila na Jarkovej ulici ležať na chodníku podnapitého nezamestnaného občana z Dobšinej. Skutok hliadka realizovala na mieste pokarhaním ako priestupok proti verejnému poriadku.

Mestská polícia v Dobšinej

NAVŽDY NÁS OPUSTILI:

4.7.2023 - Štefan Červenák (64)
19.7.2023 - Július Ferko (93)
22.7.2023 - Emília Kotlárová (63)
5.8.2023 - Ľudovít Ogurčák (83)
20.8.2023 - Mgr. Gabriela Elexová (64)
22.8.2023 - Oľga Ducková (82)
29.8.2023 - Ján Majer (66)
30.8.2023 - Božena Lászlová (70)

JÁN SLOVÁK: Pracujeme na príprave rekonštrukcie ďalších mestských komunikácií

Presne pred vyše rokom, v júni 2022 sme vás informovali, že Mestu Dobšiná bolo doručené rozhodnutie, ktorému sa potešil azda každý obyvateľ. Sprostredkovateľský orgán Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky konajúci v mene Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na základe výsledkov konania o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v projekte s názvom Podpora dobudovania základnej technickej infraštruktúry v Dobšinej podporil prvý projekt obnovy cestnej komunikácie celej Zimnej ulice a prislúchajúcich stavieb. Projekt bol podporený nenávratným finančným príspevkom v maximálnej výške 1 457 699,54 €, pričom celkové oprávnené výdavky projektu boli schválené vo výške 1 534 420,57 €. Bratislavská firma Strabag, s. r. o., víťaz verejného obstarávania zrealizuje stavebné práce po dobu 8 mesiacov od odovzdania staveniska a jeho prevzatia, čo sa udialo v apríli 2023. Celková cena rekonštrukcie vozovky a chodníkov najdlhšej ulice v Dobšinej, Zimnej ulice, by podľa zverejnenej zmluvy o dielo mala vyjsť na 1 084 192,08 € vrátane DPH. Samotný, zo zákona povinný proces verejného obstarávania na zhotoviteľa prác a teda rekonštrukciu vozovky a chodníkov Zimnej ulice vtedy trval 5 mesiacov.

„Som veľmi rád, že sa nám darí realizovať projekty, na ktoré sa nám podarilo získať financie ešte v minulom volebnom období. Najväčším je určite rekonštrukcia Zimnej ulice, ktorý je z jednej časti už zrealizovaný a práce pokračujú na ďalšej časti. Rekonštrukcia povrchu cesty, ale aj chodníkov skvalitní život našim obyvateľom a dokonca sa nám podaril asfaltový povrch aj na miestach kde nikdy nebol, ako je cesta na cintorín od Zimnej ulice, či cesta k Evanjelickému kostolu. Súčasťou je aj cesta k našej základnej škole, kde je vytvorených niekoľko nových parkovacích miest. Práce pokračujú

pokračovanie str.4

ZÁHON **PLNÝ ŽIVOTA**

Organizácia Strom života vyhlásila pre Kluby Stromu života grantové kolo zamerané na priamu prácu s deťmi a mládežou. Finančne podporený bol aj náš projekt Klubu Stromu života Raj v Dobšinej s názvom Záhon plný života z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v oblasti práce s mládežou, ktorú administruje NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže a realizuje občianske združenie Strom života v sume 330 €. Za finančnú dotáciu im veľmi pekne ďakujeme!

Cieľom projektu bolo vytvoriť náučný kvetinový záhon so zameraním na rozmanité druhy kvetov a tak vytvoriť Klubákom z Dobšinej nie len príjemné miesto na relaxáciu a oddych, ale aj ako zdroj nových vedomostí a osvojovanie nových pracovných zručností. Deti tak získajú možnosť dozvedieť sa zážitkovou formou množstvo nových a podnetných informácii o rastlinách, včelstve a hmyze.

Realizácii projektu predchádzala návšteva miestneho včelára pána M. Liptáka. Deti mali možnosť vidieť ako sa chovajú včely, počuť ako sa vyrába med a čo všetko obnáša práca včelára. Dozvedeli sa veľa zaujímavých informácii zo života včiel, koľko námahy musí včielka vynaložiť, aby vznikol med. Včelárske klobúky, ktoré im ujo včelár na záver doniesol si postupne vyskúšali a mali z nich veľkú radosť. Deti navštívili aj miestne trhovisko, síce kvietky tam už nenašli, ale oboznámili sa s nimi prostredníctvom interaktívnej tabule.

Získané vedomosti zo života rastlín deti využili pri samotnej realizácii projektu, ktorý sa konal 11.9.2023. Bolo to pomerne náročné, ale za pomoci dospelých a našich učňov, ktorí nám pomáhali pri ťažkých prácach so zemou, s osadením hotela pre hmyz všetko zvládli. Záhon sa stane pre deti miestom relaxácie, oddychu a vzdelávania. Prispeje k estetizácii a zveľadeniu vonkajšieho prostredia školského dvora, čím umožní jeho plnohodnotnejšie využitie.

Dana Husárová

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

NIVAM NÁRODNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A MLÁDEŽE

STROM ŽIVOTA

JÁN SLOVÁK: Pracujeme na príprave...

dokončenie zo str. 3

ďalším úsekom ponad sídlisko až k tzv. „Burdelu“. Robíme všetko preto, aby sme získali financie aj na opravu oporného - hladového múra, ktorého stav sa za posledné obdobie veľmi zhoršil a boli sme nútení vyhlásiť jeho havarijný stav. Pevne verím, že sa nám to v čo najkratšom čase podarí a zrekonštruuje sa aj cesta ponad tento múr, čo v súčasnom stave nie je možné,“ priblížil primátor mesta Dobšiná, Ján Slovák.

Ďalšími rekonštruovanými ulicami sú prvá časť Záhradnej, ktorej súčasťou je aj chodník až po odbočku na ulice Mierová a Severná. Rozhodnutím Ministerstva vnútra SR zo dňa 20.12.2022 bol na projekt obnovy Záhradnej ulice Mestu Dobšiná schválený nenávratný finančný príspevok v maximálnej výške 149 779,84 €. Rekonštrukcia ulíc Mierová a Severná prebieha zo zastupiteľstvom schváleného rozpočtu mesta Dobšiná. Cena prác bola stanovená na 82 018,25 € s DPH „Z týchto ulíc je už jedna zrekonštruovaná a práce pokračujú na druhej, kde sme po zrelom uvážení rozhodli po odstránení starého povrchu a komunikácii s obyvateľmi, aj o výmene obrubníkov. Z tohto dôvodu sa časovo práce trošku predĺžia. Teší ma, že technická komisia, ktorú som v minulosti na tento účel vytvoril je plne funkčná a poslanci sa zúčastňujú kontrolných dní na každej stavbe. Svojimi návrhmi prispievajú na riešenie problémov, ktoré vznikajú pri každej realizácii stavby a je ich potrebné riešiť individuálne, za čo im patrí poďakovanie. To patrí samozrejme všetkým tým, ktorí akokoľvek podávajú pomocnú ruku a v neposlednom rade aj vám občanom za toleranciu a trpezlivosť pri rôznych obmedzeniach, ktoré pri prebiehajúcich prácach vznikajú,“ dodáva primátor Dobšinej, Ján Slovák.

Podľa slov primátora, mestská samospráva v obnove cestných komunikácií nepoľavuje a naďalej chce napredovať. „Pracujeme na príprave rekonštrukcie ďalších mestských komunikácií, ako je Partizánska ulica, kde sa konečne podarilo zabezpečiť výmenu vodovodu. Tieto práce, pokiaľ nezasiahne vyššia moc budú prebiehať ešte tento rok a po ich ukončení sa pevne verím dočká nového povrchu aj táto ulica. Ďalšími ulicami v príprave sú Jarková a Kúpeľná. Na tieto ďalšie ulice sa taktiež budeme uchádzať o dotácie, bez ktorých by to žiaľ nebolo možné. Najväčším orieškom je Hronská ulica, na ktorú už síce máme nejaký návrh riešenia no je to potrebné odborne doriešiť. Verím, že aj tieto projekty budú úspešné a toto volebné obdobie opäť prinesie ovocie napriek tomu, že súčasná situácia celkovo v našej krajine je, nazvem to dosť zamotaná. Mesto pracuje aj na ďalších projektoch, o ktorých budem obyvateľov informovať samostatne.“

Text & foto: Juraj Karika

Gotická cesta otvorená aj v Dobšinej

Združenie Gotická cesta vzniklo ako výsledok niekoľkoročnej spolupráce rožňavských pamiatkarov s Regionálnou rozvojovou agentúrou v Rožňave. Okrem zakladajúcich členov z radov profesionálnych pracovníkov, zaoberajúcich sa ochranou a obnovou kultúrneho dedičstva, prijali členstvo v združení aj zástupcovia obcí, v ktorých sa pamiatky Gotickej cesty nachádzajú, zástupcovia cirkví ako vlastníci týchto pamiatok, a v poslednej dobe sa v združení aktivizujú aj mladí študenti rozličných odborov z Bratislavy. Snahou združenia je pracovať v prospech kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa na turistickej trase Gotická cesta na Gemeri.

Do tejto cesty patrí vďaka Evanjelickému kostolu a jeho bohatej histórii aj Dobšiná. V rámci podujatia Gotická cesta otvorená 2023 privítalo aj naše mesto návštevníkov tohto dvojdňového podujatia 12. augusta 2023 v priestoroch a okolí Evanjelického kostola svätej trojice. Samotný kostol bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku 6. mája 1963. Ide o neskorogotickú stavbu z konca 15. storočia na pôdoryse gréckeho kríža. Kostol bol v minulosti mnohokrát prestavaný a tak v súčasnosti dominuje jeho neogotická podoba. Stavba získala na význame v roku 2002, kedy boli objavené pôvodné gotické fresky v interiéri kostola.

Domáci obyvatelia aj návštevníci si mohli v rámci tohto jedinečného podujatia pozrieť vystúpenie Kompánie z Turca, ktorej členovia predviedli realistické vyobrazenie historických stredovekých udalostí a celkovú atmosféru umocnili pútavými scénkami, no najmä dobovým oblečením a výzbrojou. V jednotlivých okruhoch boli pripravené prehliadky interiéru Evanjelického kostola v Dobšinej s odborným výkladom. Na záver podujatia prítomných potešil večerný koncert hudobníkov priamo v kostole, čím sa toto jedinečné podujatie zavŕšilo. Ďakujeme organizátorom, že aj touto formou propagujú naše miestne pamiatky.

Text & foto: J. Karika

STOJISKO **NIE JE SMETISKO**

Nie je tajomstvom, že Mesto Dobšiná už dlhodobo bojuje s nelichotivou situáciou, ktorá neustále vzniká v okolí kontajnerových stojísk v meste. V rámci personálnych možností sa Mesto snaží o ich pravidelnú údržbu. Snaha však akoby vychádzala nazmar. Prečo tomu tak ale je?

V prvom rade je tu ťažko ustriehnuteľná „nájazdovosť“ neprispôsobivých obyvateľov, ktorých aktivita je takmer na dennom poriadku. Obyvatelia sídliska by o tom vedeli písať knihu.

Avšak na druhej strane je tu i nedisciplinovanosť samotných obyvateľov bytových domov, ku ktorým stojiská prislúchajú. Aby sa zabránilo neporiadku, odpad je nutné správne vytriediť. Častokrát sa objaví veľkorozmerný odpad, ktorý ku kontajnerom nepatrí, napr. matrace, paplóny, tabuľové sklo, umývadla, záchodové misy, stavebný odpad, nábytok a pod. Tento odpad zamestnanci zberovej spoločnosti nie sú povinní zbierať z kontajnerových státí, patrí totiž na zberný dvor v areáli Technických služieb mesta Dobšiná.

Veľkým problémom sú kontajnery s modrým vekom, a teda slúžiace na zber papiera. Obsah týchto nádob tvoria prevažne kartóny a ako vidíme, málokto má trpezlivosť skladať kartóny na potrebný rozmer. Preto nečudo, že po ich vyprázdnení sú zaplnené do dvoch týždňov. Štandardný zber v mestách a obciach je 4x ročne. V našom meste je to až 6x ročne. Ak papierové škatule, kartóny a lepenka nie sú zhutnené, nádoba sa zaplní oveľa skôr a odváža sa len vzduch. Frekvencia zberu papiera je dostačujúca, a častejší zvoz by navýšil náklady na zber odpadov, čo sa môže premietnuť na zvýšení paušálneho poplatku za komunálny odpad.

Touto cestou chceme vyzvať všetkých obyvateľov:

- o dodržiavanie správnej úpravy odpadov na čo najmenšie časti, najmä kartónov a lepenky,
- o rešpektovanie existencie zberného dvora a jeho využívanie (veľkorozmerný odpad, stavebný odpad),
- aby si k veľkorozmernému odpadu a stavebnému odpadu objednali kontajner z Technických služieb mesta Dobšiná,
- o nahlásenie vznikajúcej skládky nielen v okolí kontajnerových stojísk ale i v širšom okolí mesta a to v prvom rade mestskej polícii, aby mohla čo najrýchlejšie zareagovať na vaše podnety. Riešenie cez sociálne siete je určite zdĺhavejšie.

Mestská polícia - kontakt:
058/ 7941 700
Technické služby mesta Dobšiná – kontakt:
0905 377 317
tsmdobsina@gmail.com

MsÚ Dobšiná

100. rokov **organizovaného**

Poľovníctvo je kultúrne dedičstvo ľudstva. Súčasťou poľovníckej činnosti je tvorba a ochrana životného prostredia. Prvá zmienka o poľovníckom združení v Dobšinej je z roku 1909.

Výňatok zo základných pravidiel poľovníckeho združenia – Názov združenia: „Poľovnícke združenia Dobšiná“ vytvorené pre Dobšinských poľovníkov, cudzích poľovníkov a milovníkov poľovníctva do 1.8.1909 – 31.6.1915 na 6 nájomných rokov.

Cieľ združenia:

a, poľovníctvo na základe zákona XX. z r. 1883 a XXIII. z r. 1883 praktizovať tak, aby škodlivú srstnatú zver a škodlivú zver pernatú hubili a srstnatú úžitkovú zver a pernatú úžitkovú zver chránili a nechali im priestor na rozmnožovanie sa

b, ročne jedno, alebo viacero poľovačky organizovať

c, usporiadať poľovnícke zábavy

Základné pravidlá Poľovníckeho združenia Dobšiná sú obsiahnuté v 29 paragrafoch, ktoré spísali na valnom zhromaždení dňa 9.8.1909 predseda PZ – Kálman Benedicty a tajomník PZ Károly Sztankovics. Kópia originálu aj preklad je súčasťou kroniky PZ Čuntava v Dobšinej. Za nález tohto vzácneho dokladu o poľovníctve v Dobšinej patrí Ing. Michalovi Neubauerovi.

4.2.1975 bola založená kronika PZ. Organizované poľovníctvo sa datuje v prvej ČSR v roku 1921. V Dobšinej je prvá zmienka od roku 1923. Najviac informácií a fotografií je od roku 1935. V tomto období boli v Dobšinej dve Poľovnícke spoločnosti a to pánska a remeselnícka. Pánsku spoločnosť reprezentovali úradníci, lekári, advokáti, učitelia. Remeselnícku spoločnosť reprezentovali väčšinou miestny remeselníci, avšak boli medzi nimi aj baníci a remeselníci. V roku 1920 bol založený lovecký ochranný spolok. V rokoch prvej ČSR a Slovenského štátu vydával sa časopis pre poľovníkov „ LOVEC“.

17.12.1947 bol prijatý nový zákon o poľovníctve, ktorý zjednotil poľovnícke právo v celej ČSR. V roku 1950 vznikli dve poľovnícke združenia: Prvá skupina mala revír Sever, Západ, Juh. Druhá skupina Východ. Z kroniky nie je známe, v ktorom roku sa tieto dve poľovnícke združenia spojili. Z dostupných materiálov sa dozvedáme, že okolo roku 1960 je evidované už len jedno Poľovnícke združenie, ktorého predsedom bol Jozef Rosina a hospodárom Ladislav Filadelfi.

V rokoch 1940, 1980 a 1918 sa konali Okresné poľovnícke výstavy ulovenej zveri. Od roku 1960 pôsobilo PZ v rôznych obmenách až do roku 1993. Od tohto roku pôsobia v meste Dobšiná dva poľovnícke revíri a to PZ ČUNTAVA a Poľovnícka organizácia Ľadová, ktorá je súčasťou ML Dobšiná.

Z dostupných zdrojov patrí naše PZ medzi najstaršie Poľovnícke združenia na Slovensku. Za vý-

poľovníctva v Dobšinej

znamné zásluhy a rozvoj poľovníctva na Slovensku bolo doposiaľ odmenených mnoho našich členov PZ.

Činnosť poľovníkov v Dobšinej je zameraná hlavne na celoročnú starostlivosť o lesnú zver a ochranu lesa. Členovia PZ sa snažia zveľaďovať svoj revír, pretože poľovníctvo nie je len o love, ale hlavne o vnímaní krás našej prírody, o neskutočnej faune a flóre. Naši členovia sa snažia lesu a prírode aj pomáhať a to pri úžasnej akcii organizovanej Slovenskou poľovníckou komorou - „ČISTÝ REVÍR – ČISTÁ PRÍRODA“, kde v spolupráci s Mestskými lesmi čistili les a vyzbieralo sa asi 5 ton odpadu. Touto cestou sa chcem poďakovať všetkým ľuďom, ktorí prispeli aj svojou trochou a zbavili les aspoň nejakého odpadu. Bodaj by takýchto akcií bolo v roku ešte viac.

Ďalšou krásnou akciou, bola realizácia dvojkríža a pietneho miesta zosnulých poľovníkov a lesníkov v Dobšinej. Chcela by som vzdať hold ľuďom pri realizácii tohto krásneho nápadu. Teda hlavne poďakovať všetkým, ktorí tento nápad realizovali a zhmotnili ho v podobe Slovenského dvojkríža a pietneho miesta zosnulých poľovníkov a lesníkov v Dobšinej. Tejto úžasnej akcii dodalo šmrnc posvätenie dvojkríža evanjelickým duchovným, Mgr. Radovanom Gdovinom a zborovým farárom, seniorom GES a katolíckym duchovným, ThLic. Marekom Sopkom PhD. Posviacka bola zrealizovaná 1.7.2023 v Dankovej ako prejav úcty ľuďom, ktorí sa svojou činnosťou a prácou snažili zachovať naše lesy, zver a starali sa o ne aj pre budúce generácie.

Strieborný dvojkríž symbolizuje tradíciu Cyrila a Metoda, ktorí ho priniesli na územie Veľkej Moravy počas svojej misie. Je starší kresťanský symbol pre vzkriesenie Ježiša, ktorý sa používal od 9. storočia v Byzantskej ríši, ako symbol náboženský a politický.

Vertikála dvojkríža zhora nadol je vyjadrenie Božej lásky k človeku, horizontála je výzvou pre nás, aby sme lásku dokázali prejavovať aj my druhým ľuďom a tým že tá horizontála je v slovenskom znaku zdvojená, by sme to mali robiť ešte raz toľko, prejavovať tú lásku intenzívnejšie. Poľovníctvo nie je len koníček, je to láska k prírode, k všetkému živému, preto prevolávam Lesu a lovu zdar!

Kult. ref. PZ

Pracovníci mestskej samosprávy **a obyvatelia sa rozhodli skrášliť okolie**

Mesto Dobšiná sa snaží aj o to, aby verejné priestranstvá na jeho území pôsobili upravene a najmä čisto. Nie vždy je to možné docieliť a to najmä vplyvom samotných obyvateľov, ktorí neraz nerešpektujú základné návyky najmä na úseku nakladania s odpadmi. Príbuznou oblasťou je verejná zeleň, ktorá je neraz ničená, či využívaná ako oddychová zóna aj napriek zákazu. Mesto Dobšiná sa o poriadok a tieto priestranstvá stará prostredníctvom príspevkovej organizácie Technické služby a využíva aj možnosť aktivačných prác. Môže sa to zdať až neuveriteľné, no Mesto Dobšiná má vo svojej správe až 27 km cestných komunikácií a 14 km chodníkov, ku ktorým prislúcha aj verejná zeleň.

Naše mesto má momentálne k dispozícii 150 pracovníkov aktivačných prác na 32 hodín a 69 pracovníkov na 64 hodín mesačne. Na prvé počutie sa to môže zdať ako dostatočne vysoký počet, no treba si uvedomiť, že reálne je teda každodenne v uliciach mesta rozdelených do denných služobných skupín maximálne 25 pracovníkov. Nie je aj preto často možné zabezpečiť okamžité a súbežné údržby verejných priestranstiev na viacerých miestach. Aj z toho dôvodu sa rozhodli pracovníci mestskej samosprávy v nestránkový deň úradu vypomôcť.

Vo štvrtok 07. septembra 2023 sa v súčinnosti s pracovníkmi Technických služieb mesta Dobšiná a aktivačnými pracovníkmi v tento deň rozhodli skrášliť miestne námestie, park, v ktorom sa nachádza aj dopravné ihrisko a sídlisko. Bolo vypílených viacero náletových drevín, odvezených niekoľko ton vykosenej trávy a burín, skrášlené námestie novou drevoštiepkou a vyzbieraných mnoho vriec odpadu. „Vzhľadom na nedostatočný denný počet aktivačných pracovníkov sme sa rozhodli vypomôcť a hodláme tak robiť v prípade potreby pravidelne. Chceli by sme motivovať a vyzvať aj našich obyvateľov, aby sa v tieto dni k nám pridali, no najmä, aby si vedeli aj mimo nich udržiavať poriadok a čistotu v tesnej blízkosti svojich obydlí," hovoria zúčastnení pracovníci Mestského úradu v Dobšinej.

Dodávajú tiež, že najmä v nárazových mesiacoch údržby je pre samotnú samosprávu náročné ju zabezpečovať a preto by bolo vítané, ak by v tom napomohli aj samotní obyvatelia. V nasledujúcom období nás čaká v rámci jesennej údržby príprava verejných priestranstiev a najmä cintorínov nachádzajúcich sa na území mesta na Sviatok všetkých svätých a Pamiatku zosnulých (Dušičky). Práce na verejných priestranstvách však prebiehajú počas celého roka a ak samospráva a obyvatelia, ktorým záleží na prostredí, v ktorom žijú spoja sily, pozitívne výsledky v podobe poriadku a čistoty sa dostavia.

Prvou „lastovičkou" bola skupina Jednoty dôchodcov Slovenska z Dobšinej, ktorí sa dňa 8.septembra ujali parku oproti garážam Mestských lesov v Dobšinej na križovatke ulíc SNP a Novej ako aj priestranstva pred bývalým Donabytom. Dňa 9.septembra si podobnú brigádu zopakovali aj obyvatelia bytových domov na Budovateľskej ulici, ktorí si zveľadili verejné priestranstvo vo vlastníctve mesta v tesnej blízkosti ich bytoviek. Samospráva Mesta Dobšiná im týmto veľmi pekne ďakuje a verí, že do podobných aktivít sa zapoja aj ďalší občania .

Text & foto: Juraj Karika

Vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol v meste Dobšiná v roku 2023

V súlade s § 23 ods. 1 písm. a/ zákona NR SR č. 314/2001 o ochrane pred požiarmi budú v meste Dobšiná **v mesiacoch september, október, november 2023** vykonávané preventívne protipožiarne kontroly za účelom dodržiavania povinností na úseku ochrany pred požiarmi.

Preventívne protipožiarne kontroly v meste Dobšiná budú vykonávať členovia kontrolnej skupiny, ktorí sa preukážu písomným poverením vydaným Mestom Dobšiná. Členovia kontrolnej skupiny spĺňajú odborné predpoklady a sú zároveň aj členmi Dobrovoľného hasičského zboru v meste Dobšiná.

Členovia kontrolnej skupiny sú oprávnení vykonávať preventívne protipožiarne kontroly podľa vopred stanoveného ročného plánu v objektoch právnickej osoby a podnikajúcej fyzickej osoby, kde nevykonáva štátny dozor Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru. Ďalej v rodinných domoch okrem bytov a iných stavbách vo vlastníctve fyzických osôb napr. na povalách, pivničných priestoroch, spoločenských priestoroch, hospodárskych budovách, garážach, dielňach a podobne.

Povinnosťou fyzických osôb je umožniť kontrolným skupinám vykonať preventívne

protipožiarne kontroly a odstrániť zistené nedostatky.

Obsahom preventívnej protipožiarnej kontroly je preverenie stavu skladovania horľavých látok, rozvodných zariadení elektrickej energie, plynu, vody, stav únikových ciest, umiestnenie a inštalácia tepelných spotrebičov, technický stav komínov a dymovodov. U právnických osôb aj vykonanie kontroly vypracovanej dokumentácie ochrany pred požiarmi.

Preventívne protipožiarne kontroly v roku 2023 sa budú vykonávať na uliciach:

Budovateľskej od súpisného čísla 963 po súpisné číslo 965, Jarkovej od súpisného čísla 321 po súpisné číslo 381, Slnečnej od súpisného čísla 401 po súpisné číslo 411, Slnečnej od súpisného čísla 1174 po súpisné číslo 1176, Hronskej od súpisného čísla 386 po súpisné číslo 478, Hronskej od súpisného čísla 1159 po súpisné číslo 1255 a 1544, Banskej od súpisného čísla 631 po súpisné číslo 655, P. J. Šafárika od súpisného čísla 658 po súpisné číslo 668, Lesnej od súpisného čísla 670 po súpisné číslo 679, Partizánskej od súpisného čísla 697 po súpisné číslo 719.

Spolu 194 nehnuteľností na základe stanoveného ročného plánu schváleného mestským zastupiteľstvom dňa 23. februára 2023 uznesením číslo 73-23/II-2023-MsZ.

Plán ročných kontrol je možné v odôvodnených prípadoch doplniť.

Lehota na vykonávanie preventívnych protipožiarnych kontrol nesmie byť dlhšia ako 5 rokov od predchádzajúcej kontroly v konkrétnom subjekte.

Preventivár požiarnej ochrany

Leto v centre voľného času **v Dobšinej**

V rámci letného prímestského tábora v mesiaci júl sme aj tento rok pripravili pre deti pestrý program. Jednotlivé týždne/turnusy sme mali zamerané na rôzne aktivity, podľa ktorých si deti mali možnosť vybrať ten týždeň, ktorý ich zaujal najviac. Začali sme týždňom športovým, druhý týždeň bol kreatívny, tretí environmentálny a mesiac sme ukončili relaxačným týždňom. Deti sa počas jednotlivých turnusov striedali, niektoré boli celý mesiac. Celkovo sme mali 78 detí. Teší nás, že sa do našej prázdninovej činnosti prihlásili aj deti nielen z Dobšinej, ale aj z blízkeho či vzdialenejšieho okolia.

Počas športového týždňa sme zorganizovali aktivity na dopravnom ihrisku spolu s našou mestskou políciou a do čara tenisu nás zasvätil ujo Marek Leško. Počas kreatívneho týždňa sme kreslili na fóliu v záhradnej galérii, maľovali sme vtáčie búdky, premenili sme kamene na drahokamy a vyčarovali sme krásnu dúhu z cukríkov. Tretí týždeň mal environmentálne zameranie. Hneď v pondelok sme prežili krásne predpoludnie vďaka projektu „S kamarátkou energiou pre deti a mládež“ od MERTEL RG, navštívili sme mestské lesy a lesnú škôlku s tetou Viktorkou Vikartovskou, vytvorili sme krásne mandaly z prírodného materiálu a zhotovili úľ so včeličkami.

Posledný týždeň bol relaxačný. Zahrali sme sa na multifunkčnom ihrisku, kde nám ujo Paľo Horváth pripravil športové súťaže a hry, prešli sme sa do Lányiho Huty a v piatok už na nás čakala rozlúčková párty s prekvapením, na ktorú sme sa už veľmi tešili. Zabavili sme sa na animačnom programe, ktorý pre nás pripravili tety s LITTLE BERRY. Mimoni mali pre nás pripravenú skvelú zábavnú párty plnú hier a skrášlili nás trblietkavým tetovaním.

Okrem všetkých týchto aktivít sa deti kúpali v bazéne, hrali obľúbené hry – Stopári, Sedbal, Veľkoobchod a pod. Každý utorok popoludní si deti pripravili nejakú sladkú maškrtu(bublaninu, koktejl, ovocné taštičky) a každú stredu sme zorganizovali celodenný výlet. Mali sme exkurziu hasičskej stanice v Dobšinej, užili sme si vychádzku po náučnom chodníku v Rejdovej, ktorým nás sprevádzali teta Katka a ujo Marián Vargovci. Boli sme v Galérii v Rožňave, kde si deti zhotovili kožené náramky. Navštívili sme aj Detské centrum v Rožňave, jaskyňu Domica a posledný výlet bol v Spišskej Novej Vsi. Deti sa vybláznili na plavárni a nakúpili si v obchodnom centre Madaras.

Počasie nám prialo po celý mesiac, všetky naplánované činnosti sme zrealizovali. Ďakujeme tetám kuchárkam z MŠ Dobšiná za chutné obedy. Naša vďaka patrí všetkým „dospelákom“, ktorí spolu s nami pripravili pre deti krásny prvý mesiac prázdnin. Ďakujeme všetkým rodičom, ktorí nás podporili a prihlásili svoje deti na našu letnú činnosť. Veríme, že si všetky deti odnesú domov pekné zážitky a chvíle, ktoré strávili spolu so svojimi kamarátmi.

Mgr. S. Tešlárová

Júnové dni v 3.B na ZŠ v Dobšinej

Tretiacky jún bol pestrý na veselé a tvorivé aktivity. Začiatkom júna sme sa v škole učili o povestiach. Ako hrdí Dobšinčania sme si pripomenuli aj zázračnú povesť o Sklenenej panej z Muránikov. Aby sme o nej nečítali iba z knihy, vybrali sme sa na výpravu za jej pokladom priamo na miesto - do Muránikov. Vyrazili sme zo školy, ale po ceste sme sa zastavili na radnici. Tam je umiestnený prekrásny obraz, ktorý ilustruje samotnú povesť, ale aj okolnosti, za akých došlo k tureckému vpádu do Dobšinej. Na námestí sme obdivovali krásu Sklenenej panej v drevenom podaní a potom už pokračovali vo výprave za pokladom. V altánku pod Muránikmi sme si oddýchli, napili sme sa a podľa inštrukcií z povesti začali hľadať miesto, kde krásna krčmárka ukryla svoj poklad. Poklad Sklenenej panej ostal pred našimi očami skrytý, ale našli sme aspoň maličkú náhradu - truhličku plnú sladkých cukríkov.

Povesť nás natoľko očarila, že sme sa rozhodli urobiť si o nej aj vizualizáciu na kartón. Čo myslíte, podarila sa? Myslím, že jednotky z vlastivedy boli zaslúžené. Skvelé výkony však tretiaci z béčky podali aj na prírodovede. Učili sme sa o tom, ako sa živočíchy rozdeľujú na stavovce a bezstavovce. Deti téma veľmi zaujala a mimoriadne sebaisto sa naučili správne zaradiť živočíchy rôzneho druhu. Ich zanietenie sme proste museli využiť a tak sme pozvali malých prváčikov z 1.C na hodinu prírodovedy. Tretiaci si rozdelili úlohy, naučili sa texty a prváčikom všetko učivo vzorne vysvetlili. Ich „hodina“ mala úspech, prváci sa dokonca pokúsili roztriediť živočíchy do skupín ako ich veľkí kamaráti. Keď si nevedeli poradiť, mohli využiť žolíka v podobe svojich kamošov tretiakov, alebo pani učiteľky.

Najväčší zážitok však prišiel, keď si žiaci spoločne išli pozrieť skutočné živočíchy do ZOO v Košiciach. Na spoločnom školskom výlete 1.C a 3.B sa okrem detí zúčastnili aj mamky niektorých žiakov a ich súrodenci. Začali sme krásnou rozprávkou v kine Cinemax: Elementy. Pukance nás nenasýtili dostatočne a tak sme po rozprávke zašli na obed do reštaurácie. Napriek tomu, že to bolo pre mnohých prvýkrát, čo stolovali v reštaurácii, správali sa naozaj slušne a spôsobne. S plnými bruškami sme už vyrazili na cestu za zvieratkami. Vidieť naživo kŕmenie tuleňov a ich predstavenie plné šikovných trikov bolo veľmi zaujímavé.

Veľký úspech mali aj pelikány, páv, leopard, zebra a najmilší obyvatelia ZOO - maličké surikaty. Na záver sme ešte navštívili miestne teráriá, ktoré ukrývali oooooobrovské hady, ktoré stresovali hlavne pani učiteľku. Plní zážitkov sme cestovali domov a na druhý deň si zvieratká zo ZOO pripomenuli v triede a zatriedili ich do jednotlivých skupín živočíchov. Ďakujeme kamarátom z 1.C a ich pani učiteľke za to, že s nami prežili toto dobrodružstvo, pani učiteľke Liptákovej a OZ Detstvo deťom za sponzoring a pomoc a pánovi šoférovi autobusu za trpezlivosť a bezpečný transport.

Triedna učiteľka 3.B
PaedDr. Erika Spiššáková

DeDe aktivity pokračujú...

To, že mladé ženy z Detstvo deťom (DeDe) už roky pomáhajú v rodinách s malými bábätkami rozvíjať ich schopnosti od narodenia, už isto dobre viete. Prvých 1000 dní v živote človeka je totiž kľúčových. Počas tohto obdobia je veľmi dôležité všestranne rozvíjať všetky oblasti vývinu dieťatka. Naše šikovné „Amalky" Julka, Madga a Mariana s tým majú už bohaté skúsenosti, v tomto roku sa k nim pridali Katka a Olinka a zaškolili sme aj ďalšie z našich mamičiek Andrejku, Barborku a Martinu. „Amalky" využívajú pri aktivitách s detičkami všakovaké vkladačky, navliekačky, detské knihy, presýpacie zostavy, hmatové a zrakové pexesá, ďalšie Montessori-pomôcky a hračky, rozvíjajú u detí slovnú zásobu v materinskom i v slovenskom jazyku a predovšetkým to všetko robia za aktívnej spolupráce mamičiek detí, ktoré potom tieto činnosti s deťmi opakujú doma aj bez prítomnosti Amalky. Takéto trénovanie dieťaťa s maminkou posilňuje nie len šikovnosť malého drobca, ale aj puto medzi mamkou a dieťatkom.

Vidíme, ako sa zlepšujú zručnosti a schopnosti detí, ako rastie hrdosť mamičiek na pokroky ich detí a preto sme sa rozhodli sprístupniť a dopriať podobné činnosti a naše aktivity aj ďalším deťom a ďalším mamám v ďalších lokalitách v Dobšinej i mimo Dobšinej. DeDe-herničku sa nám podarilo doplniť v Rejdovej a zriadiť novú v Olejníkove, kde sa mamám a deťom venujú šikovné ženy „Amalky" – Števka v Rejdovej a Mirka v Olejníkove. Vo všetkých lokalitách prebehlo v úvode projektu testovanie detí zapojených do aktivít projektu, prebiehajú pravidelné aktivity s deťmi a mamičkami, vzdelávanie a workshop pre rodičov a po ukončení aktivít čaká deti ďalšie testovanie. Sme zvedaví, ako výstupné testovanie dopadne, no nepochybujeme o tom, že každé jedno z detí zaznamená úspech, pretože veľké pokroky sú viditeľné už dnes.

Števka realizuje aktivity najmä v domácom prostredí detí a využíva možnosti okolitej prírody. Naše aktivity majú podporu zo strany p. starostky Rejdovej, no hľadáme riešenie na presťahovanie DeDe-herničky, nakoľko priestory na obecnom úrade, v ktorých bola DeDe-hernička umiestnená, sú pre aktivity s väčším počtom detí a mamičiek stiesnené a sú tak trochu „od ruky". Mirka realizuje aktivity prevažne v priestoroch Komunitného centra v Olejníkove, kde je pre DeDe-herničku vyčlenená samostatná miestnosť a priestory sú vhodné aj na aktivity pre väčší počet detí a mamičiek. Veľkú podporu majú naše aktivity zo strany p. starostky Olejníkova, neoceniteľnú oporu a pomoc pri aktivitách v DeDe-herničke nám poskytujú terénne sociálne pracovníčky. Ďalšia nová DeDe-hernička vzniká v lokalite Dedičná.

Želáme všetkým hrajúcim i učiacim sa deťom a ich maminám veľa úspechov pri aktivitách a hrách a veľa radosti zo spoločne strávených chvíľ. „Amalkám" želáme veľa energie a chuti do práce a veľa radosti z úspechov detí a mám. Iba takéto aktivity môžu pomôcť deťom, aby z nich vyrástli šikovní a zdatní školáci, múdri, láskaví a rozvážni ľudia a raz skvelí rodičia.

Všetky aktivity v DeDe-herničkách sú súčasťou projektu „RC Domček - Montessori-kútiky pre bábätká a predškolákov". Tento projekt sa realizuje vďaka podpore Programu rozvoja rómskych komunít Karpatskej nadácie v partnerstve s Nadáciou Ekopolis.

V Domčeku okrem Montessori-aktivít s bábätkami a deťmi v predškolskom veku pokračovali aj ďalšie naše dlhodobé aktivity pre deti v mladšom školskom veku ako Klub školákov či Tvorivé dielne, absolvovali sme výlet do ZOO v Košiciach, v najbližšom období plánujeme ďalší výlet a už pripravujeme aj Domčekovú letnú školu, ktorá bude prebiehať v auguste. Krásne leto všetkým praje tím Detstvo deťom Dobšiná.

Erika Spiššáková
a Norika Liptáková

Výlet Komunitného centra v Dobšinej

Pracovníčky komunitného centra tak, ako každý rok, aj v tomto roku zorganizovali dňa 07.07.2023 výlet pre deti, ktoré pravidelne navštevujú komunitné centrum. S deťmi sme sa autobusovou dopravou odviezli na Ranč Pod Ostrou Skalou. Kde nás hneď z rána privítali zvieratká a milý personál. Deti mali možnosť absolvovať jazdu na koni, ktorá podporuje správne držanie tela, zlepšuje koordináciu, rozvíja empatiu, toleranciu a ohľaduplnosť voči zvieratkám. Personál, ktorý ich sprevádzal jazdou na koni bol priateľský a s deťmi nadviazali kamarátsky vzťah.

Deti sa spoločne s koňmi na svojich jazdách vyfotili a prežili nezabudnuteľný zážitok. Ďalej mali možnosť obhliadky indiánskych stanov, ktorá ich zaujala a nadchla. Vyšantili sa na hojdačkách, trampolíne a preliezkach. Deti sa mohli občerstviť v stánku s občerstvením, kde si mohli kúpiť aj malé suveníry na pamiatku. Cieľom pracovníčok komunitného centra je aj vyplnenie deťom počas letných prázdnin zmysluplné trávenie voľného času, spoznávanie nášho regiónu. Deti odchádzali z výletu vyčerpané, ale zároveň šťastné a odniesli si množstvo krásnych zážitkov.

Tím KC Dobšiná

Deň otcov v CVČ Dobšiná

Deň otcov, oteckov, tatov, tatinov sme v centre voľného času oslávili v piatok 16. júna. I keď akcie na Deň otcov nie sú na Slovensku ešte veľmi populárne, my už niekoľko rokov na tento sviatok usporadúvame krásne podujatie venované práve im. Aj tento rok sme si pre oteckov s deťmi pripravili zábavné súťaže ako zabíjanie klincov, skladanie puzzle, hod na cieľ, balónová parochňa, čajové sviečky s prekvapením.

Oteckovia sa s deťmi veľmi snažili všetky disciplíny zvládnuť v čo najkratšom čase a dosiahnuť čo najlepšie výsledky. Po sčítaní časov sme určili aj tri víťazné rodiny. Na treťom mieste sa umiestnila rodina Krivánska, na druhom mieste rodina Klausmannová a na prvom mieste rodina Hudáková. Víťazi boli ocenený darčekmi, všetky deti lízankami a ockovia dostali od svojich detičiek papierové kravaty s nápisom NAJLEPŠÍ OTECKO. Na záver si pochutnali na sladkom perníku, ktorý pre nich upiekla teta Katka. Ďakujeme oteckom s ich rodinami, že sa zúčastnili tohto podujatia a dúfame, že sa zabavili.

Text & foto: Mgr. Lucia Horváthová

Záverečný koncert ZUŠ Dobšiná

Vo štvrtok 22. 6. 2023 sa uskutočnil slávnostný záverečný koncert Základnej umeleckej školy v Dobšinej. Predstavili sa na ňom žiaci hudobného odboru od najmenších až po absolventov. Talentovaných hudobníkov sme si postupne mohli vypočuť v hre na klavíri, gitare, husliach, akordeóne, keyboarde, flaute a saxofóne.

Koncert sa niesol v znamení témy Naša krajina. Vo svojich skladbách nám malí umelci predstavili ako príroda inšpirovala hudobných skladateľov. Postarali sa o príjemný umelecký zážitok. V priestoroch kultúrneho domu bola inštalovaná výstava prác žiakov výtvarného odboru. Ďakujeme pedagógom za zodpovednú prípravu žiakov a pánovi Korintušovi za ozvučenie.

Mgr. art. Anna Hutníková
foto: J. Karika

Integrované tematické vyučovanie

Aj v Základnej škole Eugena Ruffinyho sa snažíme využívať rôzne formy vyučovania s novými pohľadmi a inováciami vo vzdelávaní. S nástupom moderných technológií vznikajú stále nové formy učebných metód. A tak hovoríme o inovačnom vzdelávaní, ktoré sa zameriava na učenie v budúcnosti. Integrované tematické vyučovanie je na žiaka orientované, humanistické a skúsenostné vzdelávanie. Nie je klasickým modelom vyučovania, prirovnáva sa k alternatívnym spôsobom, ide o moderné vyučovanie školy 21. storočia. Výrazne sa líši aj v organizácii vyučovania – klasické 45-minútové vyučovacie hodiny sú nahradené dlhšími časovými blokmi.

Vyučovanie prebieha podľa tém, predmety sa obsahovo prepájajú podľa zvolenej témy a žiaci sa učia aj prakticky. Hodnotenie je viac motivačné, hodnotí sa najmä slovne. Rozhodli sme sa venovať téme slovenskej historickej povesti v 9. ročníku. Prepojili sme dva predmety – slovenský jazyk a literatúru s anglickým jazykom. Zároveň sme realizovali prierezovú tému Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra, ktorá úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá kultúrnym dedičstvom Slovenska. Základnou pomôckou bola povesť „Zakliata baňa“ / „The Cursed Mine“ z knihy „Z babičkinej truhlice“ / „Grandmother’s Magic Hope Chest“, ktorú zostavila a publikovala slovenská autorka Lenka Šingovská.

Žiaci si precvičili hlasné čítanie – povesť si prečítali nielen po slovensky, ale aj po anglicky. Dôraz sa kládol na správnu výslovnosť. Okrem toho žiaci museli čítať s porozumením, pretože s textom po jeho prečítaní museli aj pracovať v rámci rozvoja čitateľskej gramotnosti. Z oboch predmetov dostali otázky, na ktoré mali odpovedať a pracovné listy, ktoré mali vypracovať. Výstupom z vyučovania bol aj projekt, ktorý žiaci spracovali v skupinách a odprezentovali. Spolupracovali sme aj so školským klubom detí, v ktorom pani vychovávateľky spolu s deťmi vyrobili 3D model striebornej bane v Dobšinej. Záverečným výstupom bola videoprezentácia, na tvorbe ktorej sa opäť podieľali aj samotní žiaci.

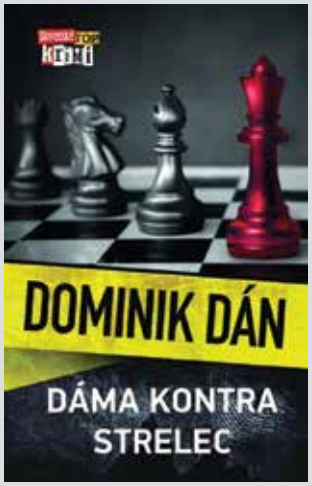
Žiaci si vyučovanie pochvaľovali, pretože jeho súčasťou bola aj výnimočná atmosféra, ktorá napomáha rozvoju dobrých vzťahov medzi žiakmi a učiteľmi. V tomto vyučovaní je mimoriadne dôležitá tvorivosť. Aj učiteľky majú pri vyučovaní voľnú ruku, nepoužívajú len klasické učebnice, ale pozerajú sa na záujmy svojich žiakov a všímajú si ich charaktery. Takto zvolené aktivity menia vyučovanie na zážitok.

Mgr. Marína Krivanská
Ing. Janka Liptáková

Knižničné okienko

DÁMA KONTRA STRELEC

Autor – Dominik Dán
Žáner – Slovenská krimi
Rok vydania – 2022
Počet strán – 342 s.
Vydavateľstvo – SLOVART

Krauz a celá partia z kancelárie stošty-ridsaťjeden ich nový prípad sa už blíži – nenápadne ako tajomný strelec maskovaný podvečerným šerom pustého lesa. Obeťou je bývalá športovkyňa, reprezentantka a zároveň modelka pôsobiaca na vychýrených mólach Paríža či Milána – veľká dáma veľkého sveta. Lenže ako zistiť, kto je záhadný strelec, ktorý jej usiluje o život? Krauzovi nie je jasné ani to, či jej naozaj niekto usiluje o život, či to nebol len náhodný výstrel zákerného pytliaka. Výsledok vyšetrovania môže priniesť prekvapujúce odpovede ako už mnohokrát predtým.

VÍRUS

Autor – Robin Cook
Žáner – Triler
Rok vydania – 2022
Počet strán – 326 s.
Vydavateľstvo – IKAR

V úsilí vrátiť sa počas pandémie COVID-19 aspoň trochu do normálu sa Brian Murphy s rodinou vyberie na letnú dovolenku na Cape Cod. Jeho žena Emma však náhle ochorie. Spočiatku mierna chrípka sa po návrate do New Yorku mení na boj s časom. Príznaky sa rapídne zhoršujú a Emma upadne do kómy. V nemocnici jej diagnostikujú východnú konskú encefalitídu – zriedkavú a často smrteľnú vírusovú chorobu, ktorú prenášajú komáre. Situácia sa skomplikuje, keď sa rovnaké príznaky prejavia aj u ich malej dcéry.

OTVÁRACIE HODINY

Mestská knižnica v Dobšinej upozorňuje svojich čitateľov, že od 4. Septembra 2023 do konca Júna 2024 sa mení výpožičná doba knižnice. Zmenený výpožičný čas je vyvesený na budove Kultúrneho domu v Dobšinej a zverejnený na stránke mesta a na facebookovej stránke mesta. Tešíme sa na Vás.

Pondelok - Zatvorené
Utorok 7:30 – 12:00 Obed 13:00 – 17:00
Streda 7:30 – 12:00 Obed 13:00 - 16:00
Štvrtok 7:30 – 12:00 Obed 13:00 – 17:00
Piatok 7:30 – 12:00 Obed 13:00 – 16:00

MESTSKÁ KNIŽNICA ĎAKUJE

Mestská knižnica Dobšiná ďakuje svojej vernej čitateľke pani, PharmDr. Alene Turnerovej za prekrásny dar, ktorým obdarila našu knižnicu. Všetci čitatelia si majú možnosť vybrať z viacerých ručne vyrobených farebných záložiek do kníh ako aj obalov na knihy, ktoré určite potešia ich čitateľskú dušu. Ďakujeme.

Olympijské atletické hry v Nižnej Slanej

V pondelok 19.06.2023 sa na Základnej škole v Nižnej Slanej uskutočnil piaty ročník Olympijských atletických hier, ktorého sa zúčastnili žiaci ZŠ s MŠ Nižná Slaná, ZŠ Vlachovo, ZŠ Gemerská Poloma, ZŠ Rejdová, ZŠ Dobšiná, Reedukačné centrum Mlynky, Spojená škola Dobšiná a Centrum pre deti a rodiny v Dobšinej. Hry otvoril pán riaditeľ Mgr. Erik Fischer. Po sľube súťažiacich a rozhodcov sa žiaci našej školy ZŠ Eugena Ruffínyho zapojili do jednotlivých disciplín s veľkou chuťou si zašportovať a odhodlaním zvíťaziť.

Žiaci si zasúťažili v skoku do diaľky, v behu na 50 m a 60 m, v hode kriketovou loptičkou, v štafete 3x 100 m a záverečnou disciplínou bol vyčerpávajúci, ale veľmi zaujímavý crossfit.

Družstvo chlapcov I. stupňa sa umiestnilo v zložení: Horváth Lukáš, Gunár Marek a Tokarčík Branko na 3. mieste. Družstvo dievčat I. stupňa v zložení: Ondrejčíková Alexandra, Hudáková Tamara a Máliková Karolína získali tiež krásne 3. miesto. Družstvo chlapcov II. stupňa v zložení: Hutník Samuel, Lalik Alexander a Červenák Milan sa umiestnili na 1. mieste. Družstvo dievčat v zložení: Krivanská Katarína, Sadlowská Sofia a Hudáková Laura na 2. mieste.

V súťažiach jednotlivcov získala Tamara Hudáková 2. miesto v behu na 50 m, Branko Tokarčík získal 3. miesto v behu na 50 m a tiež 3. miesto v crossfite. Staršie žiačky získali v štafete 3. miesto, Laura Hudáková 1. miesto v behu na 60 m, 2. miesto v hode kriketovou loptičkou. Starší žiaci vyhrali v štafete 1. miesto, Alexander Lalik získal 1. miesto v behu na 60 m a tiež v crossfite.

Všetkým víťazom a zúčastneným žiakom srdečne blahoželáme a prajeme veľa chuti do ďalšieho športovania.

Mgr. Branislav Šmelko
Mgr. Zuzana Lefflerová
Mgr. Veronika Hamráková

DOBŠINSKÉ NOVINY – vydáva Mesto Dobšiná, ul. SNP 554, 049 25 Dobšiná, na základe uznesenia Mestského zastupiteľstva v Dobšinej č. 58–7/V.–2007 IČO: 00328197 Vychádza 12x do roka. **Evidenčné číslo MK SR:** EV 3271/09, ISSN 1338-7375, **Šéfredaktor:** Bc. Martina Valentková, **Redaktor:** Juraj Karika **Redakčná rada:** Mgr. Anna Lenkeyová, Ing. Janka Liptáková, Štefánia Heutschyová, **Adresa redakcie:** Kultúrny dom, Námestie baníkov 384, 049 25 Dobšiná, tel.: 058/7941163, Mob: +421918615188 Mail: dobsinske.noviny@dobsina.sk, **Grafická úprava a tlač:** Jaroslav Verlík, DIGITAL PRO, s.r.o, www.digitalpro.sk. Uverejnené príspevky od dopisovateľov nehonorujeme. Za pravdivosť príspevku zodpovedá autor. Všetky práva vyhradené!